

Vergaderjaar 2023–2024

33 529

Gaswinning

Nr. 1231

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ECONOMISCHE ZAKEN EN KLIMAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 12 april 2024

Vandaag heeft het Instituut Mijnbouwschade Groningen (IMG) zijn Jaarverslag over 2023 aan uw Kamer aangeboden. Voor het IMG was 2023 een zeer uitzonderlijk jaar. De conclusie van de parlementaire enquêtecommissie was dat de schadeafhandeling milder, menselijker en makkelijker moest worden en het kabinet heeft hiertoe maatregelen aangekondigd in de kabinetsreactie *Nij Begun*¹. De implementatie van deze maatregelen is een aanzienlijke opgave. Het IMG heeft hiervoor in 2023 de eerste stappen gezet met de verruiming van de immateriële schadevergoeding, de start van duurzaam herstel en een ruimhartig aanbod aan ruim 2.600 bezwaarmakers. Ook komt stap voor stap het nieuwe beleid voor de fysieke schade (zoals aangekondigd in mijn brief van 6 oktober 2023²) beschikbaar voor bewoners. Zo is sinds 18 maart jl. de regeling voor de verhoogde vaste eenmalige schadevergoeding (VES) van € 10.000 opengesteld en zal vanaf eind juni daadwerkelijk herstel tot € 60.000 beschikbaar komen.

Dit jaarverslag van het IMG over 2023 is voor mij aanleiding om terug te komen op de ontwikkeling van de uitvoeringskosten, zoals ik heb toegezegd in het commissiedebat in de Tweede Kamer van 25 januari 2024. Dat 2023 een uitzonderlijk jaar is geweest, is ook terug te zien in de financiële verantwoording in het jaarverslag. Na publicatie van de kabinetsreactie *Nij Begun* is het IMG gestart met de implementatie van de nieuwe schademaatregelen, en hebben veel bewoners in 2023 gebruik gemaakt van de mogelijkheid om hun aanvraag voor fysieke schade aan te houden. Hierdoor is in 2023 een lager bedrag aan schadevergoedingen uitgekeerd, namelijk € 310 mln, terwijl dit in 2022 nog € 363 mln bedroeg. Tegelijkertijd hebben de investeringen en ontwikkelkosten die het IMG heeft gedaan ten behoeve van *Nij Begun* er mede toe geleid dat de uitvoeringskosten zijn gestegen naar € 240 mln (2022: € 225 mln).

¹ Kamerstuk 35 561, nr. 17

² Kamerstuk 33 529, nr. 1175

De toename van de uitvoeringskosten voor fysieke schade wordt voor een belangrijk deel verklaard door de mogelijkheid die bewoners is geboden om de afhandeling van hun schademelding aan te houden in afwachting van gunstiger beleid. Zo'n 11.000 bewoners hebben hiervan gebruik gemaakt. De voorbereidende werkzaamheden om te komen tot een besluit, zoals uitvoeren van schadeopnames, gingen wel door. Met als logisch gevolg dat in 2023 minder besluiten zijn genomen, minder schadevergoeding is uitgekeerd maar wel de reguliere kosten zijn gemaakt. Ook is er relatief gezien vaker gekozen voor het arbeidsintensieve maatwerk ten opzichte van de VES.

De ontwikkeling van de uitvoeringskosten in komende jaren is onder meer afhankelijk van de mate waarin aanvragers kiezen voor de nieuwe opties als daadwerkelijk herstel tot € 60.000, de (verhoogde) VES en de vaste vergoeding bij herhaalschade. In 2023 is het IMG gestart met de implementatie van de nieuwe schademaatregelen uit de kabinetsreactie *Nij Begun*. Ik ga ervan uit dat de uitvoeringskosten op termijn gaan dalen omdat bij deze nieuwe schademaatregelen de kosten lager zullen liggen dan de kosten voor maatwerk. De exacte uitvoeringskosten zullen duidelijk worden wanneer de nieuwe schadeafhandeling is geïmplementeerd en er ervaringscijfers bekend zijn. Ik blijf de uitvoeringskosten in het kader van de uitwerking van de motie Van Wijngaarden en Stoffer monitoren onder andere door hierover jaarlijks te rapporteren in de Staat van Groningen.

De Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat,
J.A. Vijlbrief